

CONVENIO EUROPEO DA PAISAXE

(Florenxia 20.X.2000)

Preámbulo

Os Estados Membros do Consello de Europa, signatarios do presente Convenio,

Considerando que o obxectivo do Consello de Europa é alcanzar unha unión máis estreita entre os seus membros coa fin de salvagardar e promover os ideais e principios que son o seu patrimonio común, e que este obxectivo se persegue en particular mediante a celebración de acordos nos campos económico e social;

Preocupados por alcanzar un desenvolvemento sostible baseado nunha relación equilibrada e harmoniosa entre as necesidades sociais, a economía e o ambiente;

Tomando nota de que a paisaxe desempeña un papel importante de interese xeral nos campos cultural, ecolóxico, ambiental e social, e que constitúe un recurso favorable para a actividade económica e que a súa protección, xestión e ordenación poden contribuír á creación do emprego;

Conscientes de que a paisaxe contribúe á formación das culturas locais e que é un compoñente fundamental do patrimonio natural e cultural europeo, que contribúe ao benestar dos seres humanos e á consolidación da identidade europea;

Recoñecendo que a paisaxe é un elemento importante da calidade de vida das poboacións en todas partes: nos medios urbanos e rurais, nas zonas degradadas e de gran calidade, nos espazos de recoñecida beleza excepcional e nos máis cotiáns;

Tomando nota de que a evolución das técnicas de produción agrícola, forestal, industrial e mineira, así como en materia de ordenación rexional e urbanística, transporte, infraestruturas, turismo e ocio e, a nivel máis xeral, os cambios na economía mundial están acelerando en moitos casos a transformación das paisaxes;

Desexosos de responder á aspiración xeral de gozar de paisaxes de gran calidade e de participar activamente no desenvolvemento das paisaxes;

Convencidos de que a paisaxe é un elemento clave do benestar individual e social e de que a súa protección, xestión e ordenación implican dereitos e responsabilidades para todos;

Tendo en conta os textos xurídicos existentes a nivel internacional en materia de protección e xestión do patrimonio natural e cultural, de ordenación rexional e espacial, de autonomía local e de cooperación transfronteiriza, en particular, o Convenio relativo á conservación da vida silvestre e do medio natural en Europa (Berna, 19 de setembro de 1979), o Convenio para a salvagarda do patrimonio arquitectónico de Europa (Granada, 3 de outubro de 1985), o Convenio Europeo para a protección do patrimonio arqueolóxico (revisado) (La Valeta, 16 de xaneiro de 1992), o Convenio Marco Europeo sobre cooperación transfronteiriza entre comunidades ou autoridades territoriais (Madrid, 21 de maio de 1980) e os seus protocolos adicionais, a Carta Europea de Autonomía Local (Estrasburgo, 15 de outubro de 1985), o Convenio sobre a diversidade biolóxica (Río de Xaneiro, 5 de xuño de 1992), a Convención sobre a protección do patrimonio mundial, cultural e natural (París, 16 de novembro de 1972) e

a Convención sobre o acceso á información, a participación do público na toma de decisións e o acceso á xustiza en asuntos ambientais (Aarhus, 25 de xuño de 1998);

Recoñecendo que a calidade e a diversidade das paisaxes europeas constitúen un recurso común e que é importante cooperar para a súa protección, xestión e ordenación;

Desexosos de establecer un novo instrumento consagrado exclusivamente á protección, xestión e ordenación de todas as paisaxes de Europa,

Conviñeron o seguinte:

CAPÍTULO I – DISPOSICIÓN XERAIS

Artigo 1 – Definicións

Para os efectos do presente Convenio:

a. por “paisaxe” entenderase calquera parte do territorio tal como a percibe a poboación, cuxo carácter sexa o resultado da acción e a interacción de factores naturais e/ou humanos;

b. por “política en materia de paisaxes” entenderase a formulación, por parte das autoridades públicas competentes, dos principios xerais, estratexias e directrices que permitan a adopción de medidas específicas con vistas á protección, xestión e ordenación da paisaxe;

c. por “obxectivo de calidade paisaxística” entenderase, para unha paisaxe específica, a formulación, por parte das autoridades públicas competentes, das aspiracións das poboacións no que atinxe ás características paisaxísticas da súa contorna;

d. por “protección das paisaxes” entenderanse as accións encamiñadas a conservar e manter os aspectos significativos ou característicos dunha paisaxe, xustificadas polo seu valor patrimonial derivado da súa configuración natural e/ou a acción do home;

e. por “xestión das paisaxes” entenderanse as accións encamiñadas, dende unha perspectiva de desenvolvemento sostible, a garantir o mantemento regular dunha paisaxe, coa fin de guiar e harmonizar as transformacións inducidas polos procesos sociais, económicos e ambientais;

f. por “ordenación paisaxística” entenderase as accións que presenten un carácter prospectivo particularmente acentuado con vistas a mellorar, restaurar ou crear paisaxes.

Artigo 2 – Ámbito de aplicación

Con suxeición ás disposicións contidas no artigo 15, o presente Convenio aplicarase a todo o territorio das Partes e abranguerá as áreas naturais, rurais, urbanas e periurbanas. Comprenderá así mesmo, as zonas terrestre, marítima e as augas interiores. Refírese tanto ás paisaxes que poidan considerarse excepcionais como ás paisaxes cotiás ou degradadas.

Artigo 3 – Obxectivos

O presente Convenio ten por obxectivo promover a protección, xestión e ordenación das paisaxes, así como organizar a cooperación europea nese campo.

CAPÍTULO II – MEDIDAS NACIONAIS

Artigo 4 – Repartición das competencias

Cada Parte aplicará o presente Convenio, en particular os artigos 5 e 6, de acordo coa súa propia repartición de competencias, de conformidade cos seus principios constitucionais e a súa organización administrativa, e respectando o principio de subsidiariedade, tendo en conta a Carta Europea de Autonomía Local. Sen prexuízo das disposicións do presente Convenio, cada Parte harmonizará a aplicación do presente Convenio coas súas propias políticas.

Artigo 5 – Medidas xerais

Cada Parte comprométese a:

- a. recoñecer xuridicamente as paisaxes como elemento fundamental do medio humano, expresión da diversidade do seu patrimonio común cultural e natural e como fundamento da súa identidade;
- b. definir e aplicar en materia de paisaxes políticas destinadas á protección, xestión e ordenación da paisaxe mediante a adopción das medidas específicas contempladas no artigo 6;
- c. establecer procedementos para a participación do público, as autoridades locais e rexionais e outras partes interesadas na formulación e aplicación das políticas en materia de paisaxe mencionadas na anterior letra b;
- d. integrar a paisaxe nas políticas de ordenación territorial e urbanística e nas súas políticas en materia cultural, ambiental, agrícola, social e económica, así como en calquera outra política que poida ter un impacto directo ou indirecto sobre a paisaxe.

Artigo 6 – Medidas específicas

A. Sensibilización

Cada Parte comprométese a incrementar a sensibilización da sociedade civil, as organizacións privadas e as autoridades públicas respecto do valor das paisaxes, o seu papel e a súa transformación.

B. Formación e educación

Cada Parte comprométese a promover:

- a. a formación de especialistas na valoración das paisaxes e intervención nos mesmos;

b. programas pluridisciplinares de formación en política, protección, xestión e ordenación de paisaxes con destino aos profesionais dos sectores privado e público e ás asociacións interesadas;

c. cursos escolares e universitarios que, nas disciplinas correspondentes, aborden os valores relacionados coas paisaxes e as cuestións relativas á súa protección, xestión e ordenación

C. Identificación e cualificación

1. Coa participación activa das Partes interesadas, de conformidade co artigo 5.c e con vistas a profundar no coñecemento das súas paisaxes, cada Parte comprométese:

a. i) a identificar as súas propias paisaxes en todo o seu territorio;

ii) a analizar as súas características e as forzas e presións que os transforman;

iii) a tomar nota das transformacións;

b. a cualificar as paisaxes así definidas, tendo en conta os valores particulares que lles atribúen as Partes e a poboación interesadas.

2. Os procedementos de identificación e cualificación estarán guiados polos intercambios de experiencia e metodoloxía, organizados entre as Partes a nivel europeo de acordo co artigo 8.

D Obxectivos de calidade paisaxística

Cada Parte comprométese a definir os obxectivos de calidade paisaxística para as paisaxes identificadas e cualificadas, previa consulta ao público, de conformidade co artigo 5.c.

E Aplicación

Para aplicar as políticas en materia de paisaxes, cada Parte comprométese a establecer instrumentos de intervención destinados á protección, xestión e/ou ordenación da paisaxe.

CAPÍTULO III – COOPERACIÓN EUROPEA

Artigo 7 – Políticas e programas internacionais

As partes comprométense a cooperar no estudo da dimensión paisaxística das políticas e programas internacionais e a recomendar, en caso necesario, que se inclúan nos mesmos consideracións relativas á paisaxe.

Artigo 8 – Asistencia mutua e intercambio de información

As Partes comprométense a cooperar con vistas a reforzar a efectividade das medidas adoptadas en virtude doutros artigos do presente Convenio, en particular:

- a. a prestarse asistencia científica e técnica mutua en materia de paisaxes, mediante a posta común e o Intercambio de experiencias e de resultados dos proxectos de investigación;
- b. a promover o intercambio de especialistas en materia de paisaxes, en particular con fins de formación e información;
- c. a intercambiar información respecto de todas as cuestións contempladas nas disposicións do presente Convenio.

Artigo 9 – Paisaxes transfronteirizas

As Partes comprométense a favorecer a cooperación transfronteiriza a nivel local e rexional e, en caso necesario, a elaborar e realizar programas comúns en materia de paisaxes.

Artigo 10 – Seguimento da aplicación do Convenio

1. Os Comités de Expertos competentes existentes establecidos en virtude do artigo 17 do Estatuto do Consello de Europa serán designados polo Comité de Ministros do Consello de Europa como responsables do seguimento da aplicación do Convenio.
2. Despois de cada reunión dos Comités de Expertos, o Secretario Xeral do Consello de Europa transmitirá ao Comité de Ministros un informe sobre o traballo realizado e sobre o funcionamento do Convenio.
3. Os Comités de Expertos proporán ao Comité de Ministros os criterios para a concesión e o regulamento dun Premio da Paisaxe do Consello de Europa.

Artigo 11 – Premio da Paisaxe do Consello de Europa

1. O Premio da Paisaxe do Consello de Europa é unha distinción que pode outorgarse ás autoridades locais e rexionais e ás súas agrupacións que, como parte da política paisaxística dunha Parte no presente Convenio, adoptasen unha política ou medidas para protexer, xestionar e/ou ordenar a súa paisaxe que resultasen dunha eficacia duradeira e poidan servir de exemplo a outras autoridades territoriais de Europa. Así mesmo poderá outorgarse esta distinción a organizacións non gobernamentais que realizen achegas especialmente notables á protección, xestión ou ordenación da paisaxe.
2. As candidaturas ao Premio da Paisaxe do Consello de Europa serán presentadas polas Partes aos Comités de Expertos mencionados no artigo 10. As autoridades transfronteirizas locais e rexionais e as agrupacións de autoridades locais e rexionais interesadas poderán solicitalo, sempre que xestionen conxuntamente a paisaxe en cuestión.
3. A proposta dos Comités de Expertos mencionados no artigo 10, o Comité de Ministros establecerá e publicará os criterios de concesión do Premio da Paisaxe do Consello de Europa, adoptará o regulamento correspondente e outorgará o Premio.
4. A finalidade da concesión do Premio da Paisaxe do Consello de Europa é animar os premiados a garantir unha protección, xestión e/ou ordenación sostible das paisaxes de que se trate.

CAPÍTULO IV – DISPOSICIONES FINAIS

Artigo 12 – Relacións con outros instrumentos

As disposicións do presente Convenio non afectarán as disposicións máis estritas en materia de protección, xestión e ordenación da paisaxe contidas noutros instrumentos nacionais ou internacionais vinculantes xa existentes ou futuros.

Artigo 13 - Sinatura, ratificación e entrada en vigor

1. O presente Convenio estará aberto á sinatura dos Estados membros do Consello de Europa. Estará suxeito a ratificación, aceptación ou aprobación. Os instrumentos de ratificación, aceptación ou aprobación serán depositados en poder do Secretario Xeral do Consello de Europa.

2. O Convenio entrará en vigor o primeiro día do mes seguinte á expiración dun período de tres meses a partir da data na que dez Estados membros do Consello de Europa expresasen o seu consentimento en quedar vinculados polo Convenio de conformidade coas disposicións do apartado precedente.

3. Respecto de calquera Estado signatario que posteriormente exprese o seu consentimento en quedar vinculado polo Convenio, este entrará en vigor o primeiro día do mes seguinte á expiración dun período de tres meses a partir da data de depósito do instrumento de ratificación, aceptación ou aprobación.

Artigo 14 – Adhesión

1. Con posterioridade á entrada en vigor do presente Convenio, o Comité de Ministros do Consello de Europa poderá invitar á Comunidade Europea e a calquera Estado europeo que non sexa membro do Consello de Europa, a adherirse ao Convenio mediante decisión adoptada coa maioría prevista no artigo 20.d do Estatuto do Consello de Europa e mediante votación unánime dos Estados Partes con dereito a pertencer ao Comité de Ministros.

2. Respecto de calquera Estado que se adhira, ou da Comunidade Europea en caso da súa adhesión, o presente Convenio entrará en vigor o primeiro día do mes seguinte á expiración dun período de tres meses a partir da data de depósito do instrumento de adhesión en poder do Secretario Xeral do Consello de Europa.

Artigo 15 – Aplicación territorial

1. No momento da sinatura ou do depósito do instrumento de ratificación, aceptación, aprobación ou adhesión, calquera Estado ou a Comunidade Europea poderá especificar o territorio ou territorios aos que se aplicará o presente Convenio.

2. Calquera Parte poderá, nunha data posterior, mediante declaración dirixida ao Secretario Xeral do Consello de Europa, facer extensiva a aplicación do presente Convenio a calquera outro territorio especificado na declaración. O Convenio producirá efecto respecto deste territorio o primeiro día do mes seguinte á expiración dun período de tres meses a partir da data de recepción da declaración polo Secretario Xeral.

3. Calquera declaración formulada en virtude dos dous apartados anteriores poderá ser retirada, respecto de calquera territorio mencionado nesta declaración, mediante notificación dirixida ao Secretario Xeral. Esta retirada producirá efecto o primeiro día do mes seguinte á expiración dun período de tres meses a partir da data de recepción da notificación polo Secretario Xeral.

Artigo 16 – Denuncia

1. Calquera Parte poderá, en calquera momento, denunciar o presente Convenio mediante notificación dirixida ao Secretario Xeral do Consello de Europa.

2. Esta denuncia producirá efecto o primeiro día do mes seguinte á expiración dun período de tres meses a partir da data de recepción da notificación polo Secretario Xeral.

Artigo 17 – Emendas

1. Calquera Parte ou os Comités de Expertos mencionados no artigo 10 poderán propoñer emendas ao presente Convenio.

2. Calquera proposta de emenda notificarase ao Secretario Xeral do Consello de Europa que á súa vez a comunicará aos Estados membros do Consello de Europa, ás demais Partes e a calquera Estado europeo non membro que fose invitado a adherirse ao presente Convenio de conformidade co disposto no artigo 14.

3. Os Comités de Expertos mencionados no artigo 10 examinarán calquera proposta de emenda e presentarán ao Comité de Ministros para a súa aprobación o texto aprobado por unha maioría de tres cuartas partes dos representantes das Partes. Despois da súa aprobación polo Comité de Ministros coa maioría prevista no artigo 20 do Estatuto do Consello de Europa e coa votación unánime dos Estados Partes con dereito a pertencer ao Comité de Ministros, o texto será remitido ás Partes para a súa aceptación.

4. Calquera emenda entrará en vigor respecto das Partes que a aceptasen o primeiro día do mes seguinte á expiración dun período de tres meses a partir da data en que tres Estados membros do Consello de Europa informasen ao Secretario Xeral da súa aceptación. Respecto de calquera Parte que a acepte posteriormente, esta emenda entrará en vigor o primeiro día do mes seguinte á expiración dun período de tres meses a partir da data en que a Parte mencionada informase ao Secretario Xeral da súa aceptación.

Artigo 18 – Notificacións

O Secretario Xeral do Consello de Europa notificará aos Estados membros do Consello de Europa, a calquera Estado ou á Comunidade Europea que se adherise ao presente Convenio:

a. calquera sinatura;

b. o depósito de calquera instrumento de ratificación, aceptación, aprobación ou adhesión;

c. calquera data de entrada en vigor do presente Convenio de conformidade cos artigos 13, 14 e 15;

- d. calquera declaración formulada en virtude do artigo 15;
- e. calquera denuncia formulada en virtude do artigo 16;
- f. calquera proposta de emenda, calquera emenda aprobada de acordo co artigo 17 e a data da súa entrada en vigor;
- g. calquera outra acción, notificación, información ou comunicación relativa ao presente Convenio.

En fe do cal, os abaixo asinantes, debidamente autorizados para iso, asinan o presente Convenio

Feito en Florencia, o 20 de outubro de 2000, en inglés e francés, sendo ambos textos igualmente auténticos, nun único exemplar que se depositará nos arquivos do Consello de Europa. O Secretario Xeral do Consello de Europa remitirá copias certificadas a cada Estado membro do consello de Europa e a calquera Estado ou á Comunidade europea que fosen invitados a adherirse ao presente Convenio.